

XXXVII.

Halászati Tudományos
Tanácskozás
(HAKI-Napok)

2013

Köszöntés

A HAKI, a Szervező Bizottság és magam nevében szeretettel köszöntöm a XXXVII. Halászi Tudományos Tanácskozás résztvevőit.

Szervezőbizottság:

Elnök:

Dr. Lehoczky István

Tagok:

Bozánne Békefi Emese

Jancsó Mihály

Nagy Zoltán

És még sokan tettek azért, hogy ez a rendezvény jól sikerüljön.

Köszönöm, hogy idén is megtisztelték rendezvényünket.

A program idén is érdekesnek ígérkezik.

Külön tisztelettel köszöntöm:

A VM főosztályvezetőit:

Szépe Ferenc, Mezőgazdasági

Bardócz Tamás, Erdészeti, Halászati és Vadászati

Németh Tamás, az MTA főtitkárát

A VM társintézmények vezetői közül Burgyán József főigazgató,
MBKK, Gödöllő

A szakmai szervezetek (MASz és MAHAL) vezetőit

Horváth László professzort, a szakma doyenjét

A szakmai-társcegyetemek képviselőit

Szarvas város és Békés megye képviselőit

Váradi Lászlót és

Müller Ferencet a HAKI volt igazgatóit

És még egyszer köszöntök minden megjelentet. Összefoglalva: a
szakma és a HAKI barátait

A HAKI 2012-ben

Milyen év volt 2012? Nehéz. Mint mindenkinek.

Eredményeink „röviden” (a költségvetési beszámoló alapján):

- Rövid visszatekintés és előretekintés
- A projektek/programok
- A pályázatok
- Az eredmények
- Az infrastruktúra
- Az emberek (humán erőforrás)
- A kapcsolat rendszer
- A pénz (finanszírozás)

Eredménytelenségeink:

- Meg nem nyert pályázatok (Bírnánk többet?)
- Hibák a végrehajtásban – túlterheltség?

1906

Az intézményes halászati kutatások 1906-ban kezdődtek Magyarországon, amikor létrejött a

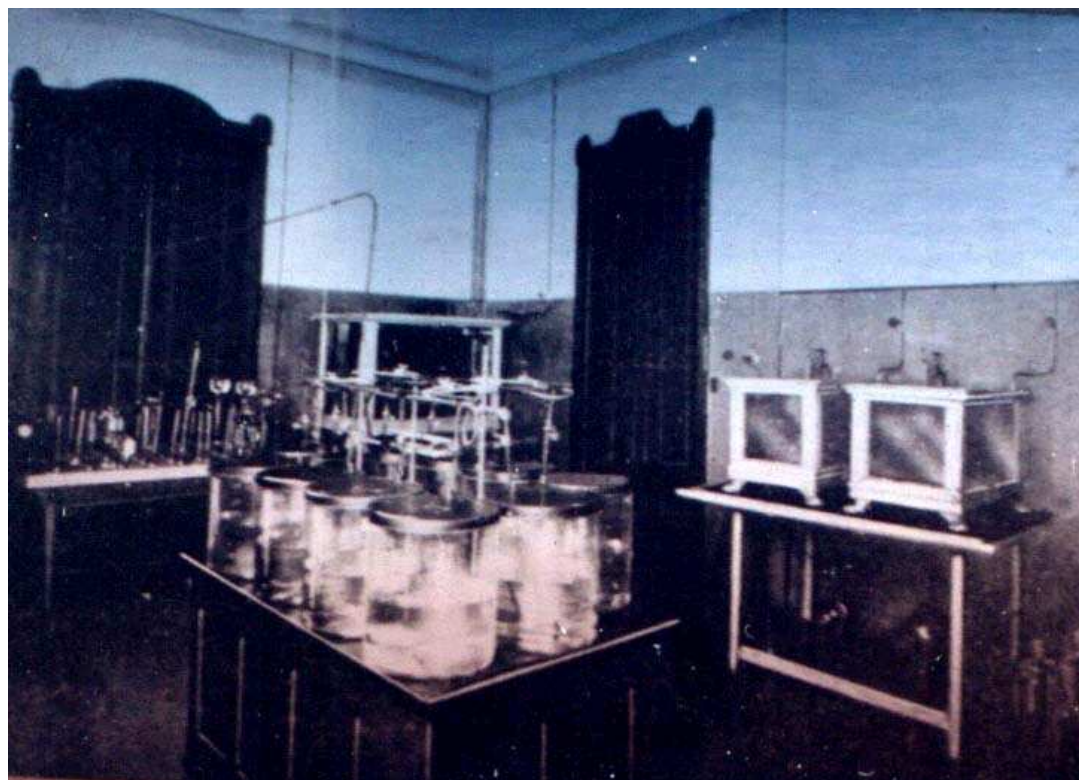

„Magyar Királyi Halélettani és Szennyvíztisztító Kísérleti Állomás”

Magyar halászméltóság miniszterének előterjesztésére megengedem, hogy a halélettani és a szennyvízről káros hatásoknak megpróbatése körüli szolgálattelátására Magyar királyi halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás szerveztesse.

Kell Budaörs 1906. február hó 3-án

János

Mérföldkövek

- 1906: Magyar Királyi Halélettani és Szennyvíztisztító Kísérleti Állomás, Budapest**
- 1953: Az első kísérleti halastavak megépítése Szarvason**
- 1957: Kísérleti Halastavak, Szarvas**
- 1970: Haltenyésztési Kutató Állomás, Szarvas**
- 1974-1980 UNDP/FAO Projekt a halászati kutatások feltételeinek javítása érdekében**
- 1975: Intézeti státusz: Haltenyésztési Kutatóintézet (HAKI)**
- 1991-1996 Az intézet szerkezetátalakítása**
- 2000 A HAKI és az ÖKI egyesítése: Halászati és Öntözési Kutatóintézet**
- 2014. január 1: A VM kutatóintézetek integrációja?**

A HAKI

A Vidékfejlesztési Minisztérium tíz kutatóintézetének egyike

Integráció?

Állattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézet (ÁTK), Herceghalom

Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI), Budapest

Halászati és Öntözési Kutatóintézet (HAKI), Szarvas

Központi Környezet- és Élelmiszer-tudományi Kutatóintézet (KÉKI), Budapest

Mezőgazdasági Biotechnológia Kutató Központ (MBKK), Gödöllő

Mezőgazdasági Gépesítési Intézet (MGI), Gödöllő

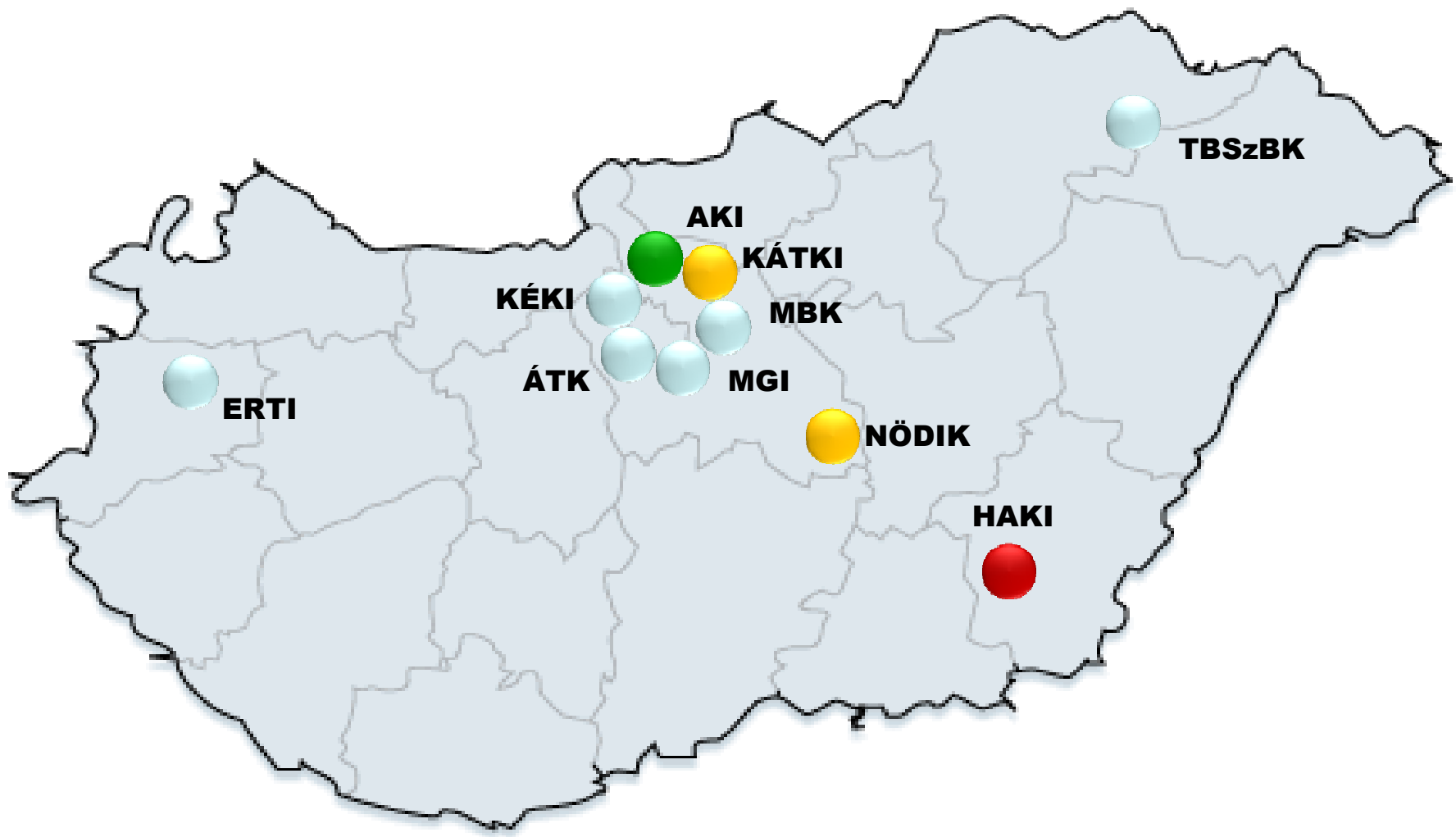
Tokaji Borvidék Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet, Tarcal

Kisállattenyésztési Kutatóintézet és Génmegőrzési Koordinációs Központ (KÁTKI),
Gödöllő (Haszonállat-génmegőrzési Központ (HáGK))

Növényi Diverzitás Központ (NÖDIK), Tápiószele

Agrárgazdasági Kutató Intézet (AKI), Budapest

A VM kutató intézetei

Futó hazai programok:

- A csuka (*Esox lucius*) tápanyagigényének vizsgálata intenzív nevelési körülmények között (OTKA PD84289, 2011-2013.) A projekt felelős távolléte miatt szünetelt.
- A Gyula-Szabadkígyósi gyepek (HUKM 20010) SAC egyes nem védett részének térképezése
- A Kolontári-halastó halasíthatóságáról a helyszínről származó víz- és üledékminták laboratóriumi vizsgálati eredményei alapján
- A mezőgazdasági vízszolgáltatás infrastruktúrájának állapotfelmérése, racionalizálási lehetőségei és a potenciális mezőgazdasági vízhasznosítási lehetőségek felmérése
- Energetikai célra hasznosított termálvizek természetközeli kezelési és továbbhasznosítási technológiájának kidolgozása (GOP-1.1.1-09/1-2010-0128, 2011-2013)
- Energetikai hasznosítású termálvizek elhelyezésével és kezelésével kapcsolatos, a szennyezéscsökkentési ütemtervek végrehajtását célzó tudományos vizsgálatok (szarvasi termálvizes kutatási program)
- Energiaültetvények természetstechnológiai vizsgálata (HAKI-ERTI együttműködés, 2009-)
- Exportképes halfajok termelésstechnológiája (NKTH, BARRA_09; NTP, 2009-2013)
- Használt termálvizek tározótavas elhelyezési, kezelési és továbbhasznosítási technológiájának továbbfejlesztése
- Kedvezőtlen vízgazdálkodási állapotú mezőgazdaságilag művelt területek nagy felbontású belvíz-érzékenységi térképezése az Alföldön III.
- Mezőgazdasági Vízhasználati Adattár (MVA) kialakítása
- Minőségváltás a hagyományos halastavi struktúrákon történő haltenyésztésben; újszerű, komplex tenyésztési, takarmányozási és környezetkezelési technológia kifejlesztése (GOP-1.1.1-11-2011-0028, 2012-2014)
- Nitrogénhasznosítási hatékonyság jellemzése és javítása őszi búzában asszociációs térképezés segítségével (OTKA, K 101917, 2012-2016)
- Támogatás az AQUARED POT projekt szerződéskötésével kapcsolatos feladatokra (EU_KP_12-1-2012-0027; nyert, 2012-2013)

Futó nemzetközi programok:

- Algériai-magyar együttműködés: „Takarékos vízgazdálkodás és a nem konvencionális vizek öntözéséhez való felhasználása” (2012-)
- AqASEM-09: ASEM Aquaculture Platform (KBBE-2009-1-4-10)
- AQUAEXCEL: Aquaculture infrastructures for excellence in European fish research (FP7-INFRASTRUCTURES-2010-1 FP7-262336, 2011-2015.)
- AQUAINNOVA: Supporting governance and multi-stakeholder participation in aquaculture research and innovation (FP7, contract number 245238)
- Aqua-TNET 3: Promoting innovation and a European dimension through Lifelong Learning in the fields of Aquaculture, Fisheries and Aquatic Resource Management (518700-LLP-1-2011-1-UK-ERASMUS-ENW, 2011-2014)
- ARRAINA: Advanced Research Initiatives for Nutrition and Aquaculture (FP7- 288925, 2012-2016.)
- CLEANHATCH: Development and implementation of an innovative cleaning technology for marine and freshwater larval hatchery tanks in recirculating aquaculture systems (Grant Agreement # 262256)
- HEURECA 2012: Kutatók Éjszakája (FP7-PEOPLE-2012-NIGHT Project ID: 316531)
- HUROFISH: Közös halászati és akvakultúra kutatási központ kialakítása Szarvason és Temesváron (HURO/0802/037, 2011-2012.)
- HURO-PHARMARIVER: Gyógyszerek és származékaik akkumulációs tulajdonságainak vizsgálata a Körösök ökosztisztémájában (HURO-0901/086/2.2.2, 2010-2013)
- HU-SER IPA: Kutatási együttműködés innovatív haltápok kifejlesztésében az egészséges táplálkozás elősegítése érdekében (HUSRB/1002/214/120/CN/SER1, 2012-2013)

Futó Tét programok:

- A stresszhatások megelőzése gyógynövények használatával (CN-1/2009., TÉT_10-1-2011-0097, 2011-2012.)
- Afrikai és európai vidrafajok komplex összehasonlító vizsgálata (ZA-1/2009; OMFB-00542/2010., 2011-2012.)
- Immunstimulációs gyógynövények alkalmazása a halbetegségek megelőzése és kezelése érdekében a fenntartható akvakultúrában (VN/2010/JG, TÉT-10-1-2011-0667, 2012-2013.)
- Fenntartható alapanyagok haltakarmányokhoz (ZA-16/2009., TÉT_10-1-2011-0060, 2011-2013.)
- Kínai gyógynövények használata a stressz okozta halbetegségek megelőzésére és kezelésére (TÉT_10-1-2011-0097, 2011-2013)
- A gazdaságilag fontos betelepített halfajok hatása a vízi környezetre, a felszíni ivóvízbázisokra a busák és európai angolna példáján (TÉT-10-1-2011-0495, 2012-2013)
- Szelekciós tenyésztési program stressz- és betegség-ellenálló ponty létrehozására (VN/2010/LI, TÉT-10-1-2011-0666, 2012-2013.)
- A fenntartható haltermelési gyakorlat erősítése öko-technológiai elemek alkalmazásával és a genetikai erőforrások javításával (CN-07/2009., TÉT_10-1-2011-0110, 2011-2013.)

Benyújtott hazai pályázatok:

- Az intenzív nevelés hatásainak vizsgálata a süllő (Sander lucioperca) genetikai változatosságára (OTKA 106090, nem nyert)
- Belvízkár kockázati térképezés a területi vízgazdálkodás fejlesztése és a földhasználat racionalizálása érdekében (Norvég Alap)
- Nyálkaspórák halparaziták gazdaspecifikusságának összehasonlító vizsgálata (OTKA; beadva)
- Haladó Kutatási Kezdeményezés a Táplálkozásért és az Akvakultúráért (ARRAINA) kiegészítő pályázat (EU BONUS-12-1-2013-0006; nyert, 2013-2016)
- Komplex, környezetkímélő vízkezelési technológia kidolgozása átfolyóvizes intenzív haltermelő telep elfolyó vizének tisztítására (GOP.211.1.1.1; benyújtva, elbírálás alatt)
- TÁMOP-4.2.2. A Duna-Tisza közti hátság vízgazdálkodási problémáit megoldó intézkedések tervezésének megalapozása
- Új növénykondicionáló szer hatásának vizsgálata (támogatás hiányában felfüggesztve)

HOP 2007-2013☹

Benyújtott nemzetközi pályázatok:

- AQUAMONITOR - Development of a joint biomonitoring research, education and demonstration center in Koros River's Basin (HURO/1101/040/2.2.1; várólistán)
- AQUARED POT – A Halászati és Öntözési Kutatóintézet (HAKI) kutatási és innovációs potenciáljának javítása a közép- és kelet-európai akvakultúra technológiai fejlődésének elősegítése érdekében (FP7-REGPOT-CT2012-316266-AQUARED POT; nyert, 2013-2015)
- Betegségellenálló pontyok kialakítása (Oroszországi Tudományos Alap)
- Combination Mucosal Formulation to Vaccinate Farmed Fish against Pathogens (FP7-KBBE-2012-6; nem nyert)
- COMMAQUA – Kereskedelmi célú akvapóniás közösség (SEP-210082438; benyújtva)
- Immunity and protection in fish translating concepts of vaccinology, population and pathogen virulence to industry (FP7-KBBE-2012-6; nem nyert)
- NOVA FISH – Új halfajok és termékek bevezetése az akvakultúrába (KBBE.2013.1.2-09)
- REACH tomorrow - Researchers of tomorrow live among us – A Hungarian Night for Researchers 2013 (azonosító: 609844; nyert)

Benyújtott Tét pályázatok:

- Az akvakultúra környezeti hatásának felmérése és a környezeti kockázatok elemzése fenntartható haltermelési technológiák kifejlesztéséért (TÉT_12_CN-1-2012-0018)
- A fenntartható akvakultúra gyakorlat növelése öko-technológiai elemek felhasználásával, és a genetikai források fejlesztése (TÉT_12_CN-1-2012-0019)
- A nehézfém szennyezés hatása a Körösök és a Maros rák- és halfaunájára (TÉT_12_RO)
- A pisztrángfélék elterjedésének és genetikai változatosságának vizsgálata Romániában és Magyarországon (TÉT_12_RO)

Nemzetközi kooperáció: EU projektek

EUROCARP:	1.050.000 Euro (2006-2008) – 174.000
AQUAMAX:	375.000 Euro (2006-2009)
SUSTAINAQUA:	165.000 Euro (2006-2009)
ROSA:	180.000 Euro (2009-2010)
AQUASEM:	51.000 Euro (2009-2013)
PESCALEX:	32.000 Euro (2009-2012)
CLEANHATCH:	245.000 Euro (2010-2012)
AQUAEXCEL:	250.000 Euro (2011-2015)
PHARMARIVER:	78.000 Euro (2011-2012)
HUROFISH:	1.100.000 Euro (2011-2012)
HURO BSPC:	18.000 Euro (2011)
ARRAINA:	277.000 Euro (2012-2016)
RIVERCRAYFISH:	55.000 Euro (2012-2013)
AQUARED POT:	1.400.000 Euro (2013-2015)

Nemzetközi kooperáció: EU projektek

EUROCARP:	1.050.000 Euro (2006-2008) – 174.000
AQUAMAX:	375.000 Euro (2006-2009)
SUSTAINAQUA:	165.000 Euro (2006-2009)
ROSA:	180.000 Euro (2009-2010)
AQUASEM:	51.000 Euro (2009-2013)
PESCALEX:	32.000 Euro (2009-2012)
CLEANHATCH:	245.000 Euro (2010-2012)
AQUAEXCEL:	250.000 Euro (2011-2015)
PHARMARIVER:	78.000 Euro (2011-2012)
HUROFISH:	1.100.000 Euro (2011-2012)
HURO BSPC:	18.000 Euro (2011)
ARRAINA:	277.000 Euro (2012-2016)
RIVERCRAYFISH:	55.000 Euro (2012-2013)
AQUARED POT:	1.400.000 Euro (2013-2015)

Nemzetközi kooperáció: EU projektek

EUROCARP:	1.050.000 Euro (2006-2008) – 174.000
AQUAMAX:	375.000 Euro (2006-2009)
SUSTAINAQUA:	165.000 Euro (2006-2009)
ROSA:	180.000 Euro (2009-2010)
AQUASEM:	51.000 Euro (2009-2013)
PESCALEX:	32.000 Euro (2009-2012)
CLEANHATCH:	245.000 Euro (2010-2012)
AQUAEXCEL:	250.000 Euro (2011-2015)
PHARMARIVER:	78.000 Euro (2011-2012)
HUROFISH:	1.100.000 Euro (2011-2012)
HURO BSPC:	18.000 Euro (2011)
ARRAINA:	277.000 Euro (2012-2016)
RIVERCRAYFISH:	55.000 Euro (2012-2013)
AQUARED POT:	1.400.000 Euro (2013-2015)

A tudományos eredmények 1975-2012

VM dobogós helyezés?

www.mtmt.hu

No	Név	Publ száma	Citálás száma	CIF
1	Dr. Jeney Galina	48	435	58,974
2	Dr. Jeney Zsigmond	42	313	50,428
3	Dr. Csengeri István	18	340	27,893
4	Ardó László	10	27	21,950
5	Dr. Lehoczky István	8	35	15,255
6	Dr. Rónyai András	8	35	9,837
7	Dr. Pekár Ferenc	9	25	7,559
8	Dr. Váradi László	8	27	7,001
9	Gyné Dr. Papp Zsuzsanna	9	13	6,129
10	Dr. Kucska Balázs	6	39	5,300
11	Dr. Kerepeczki Éva	5	10	5,247
12	Bíróné Oncsik Mária	5	10	4,620
13	Jakabné Dr. Sándor Zs.	6	18	3,712
14	Dr. Gál Dénes	4	9	3,508
15	Bozán Csaba	2	0	2,227
16	Dr. Józsa Vilmos	1	18	2,132
17	Halasi-Kovács Béla	2	0	1,409
18	Lengyel Svetlana	1	0	1,186
19	Békefi Emese	1	2	0,828
20	Dr. Györe Károly	1	3	0,352
21	Jancsó Mihály	1	3	0,314
22	Bíró Janka	0	0	0,000
23	Feledi Tibor	0	0	0,000
24	Gyalog Gergő	0	0	0,000
25	Jancsóné Kosáros Tünde	0	0	0,000
26	Körösparti János	0	0	0,000
	Összesen:	195	1362	235,861

Tudományos fokozatok

PhD-védések – 2013

Ardó László: április 30: 😊

Biró Janka: március közepéig beadja: ☹

Halasi-Kovács Béla: szeptember beadja ?

Habilitációk – 2013

Jeney Galina: április 9: 😊

Jeney Zsigmond: október ?

Az infrastruktúra - 2012

Infrastrukturális gyengeségek:

1. Kísérleti tőrendszer
2. Recirkulációs kísérleti tér
3. Kutatási cél laboratóriumok

„Pályázati válaszok”

1. HURO-FISH projekt (HURO) - 😊
2. Aquaredpot projekt (RegPot) - 😊
3. Aquamonitor projekt (HURO) - ☹️

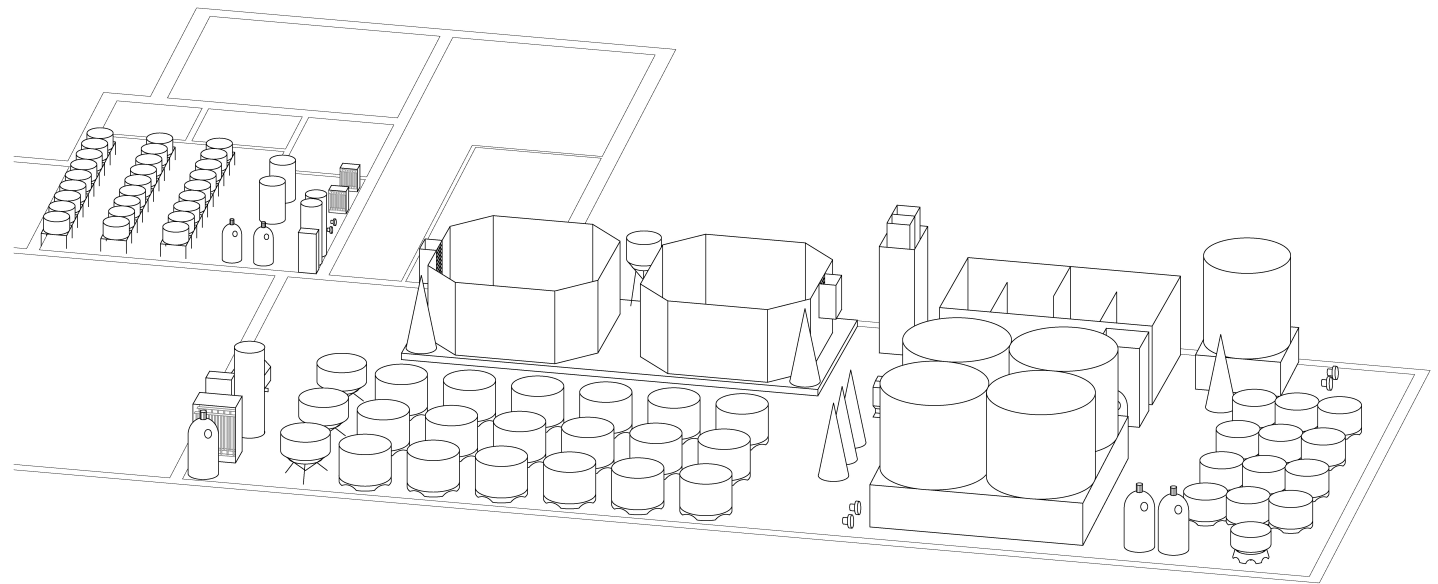
A Belső telepi kísérleti tavak felújítása – 2012

HURO-FISH projekt

Projektvezető: Valentinyi Károly

Recirkulációs kísérleti és demonstrációs tér felújítása -2013 AQUARED POT projekt

Projektvezetők: Gál Dénes és Gyalog Gergő

FP7-REGPOT-2012-2013-1 munkaprogram, Koordinációs és Támogatási Akció
“A Halászati és Öntözési Kutatóintézet (HAKI) kutatási és innovációs potenciáljának javítása a közép- és kelet-európai akvakultúra technológiai fejlődésének elősegítése érdekében”

Kutatók kerestetnek:

Az intézet posztdoktori kutatói állásokat hirdetett meg az AQUARED POT EU-FP7 projekt keretében az alábbi területeken:

Haltakarmányozás

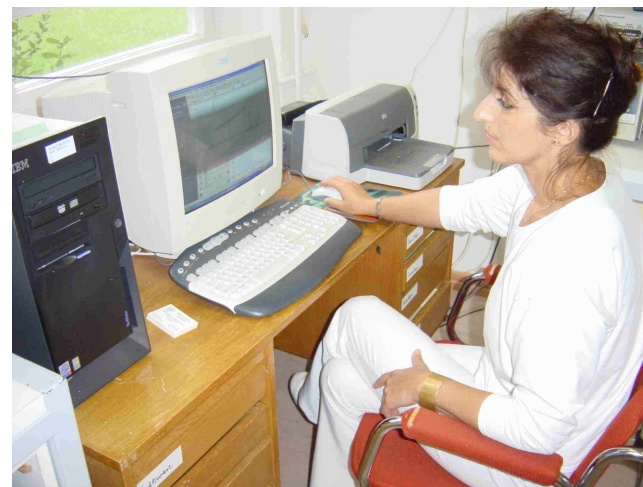
Halimmunológia

Hidrobiológia, vízökológia

Haltenyésztés (aquakultúra)

Halgenetika

Határidő: 2013. június 12.

Kutató Laboratóriumok AQUAMONITOR Projekt-2014?

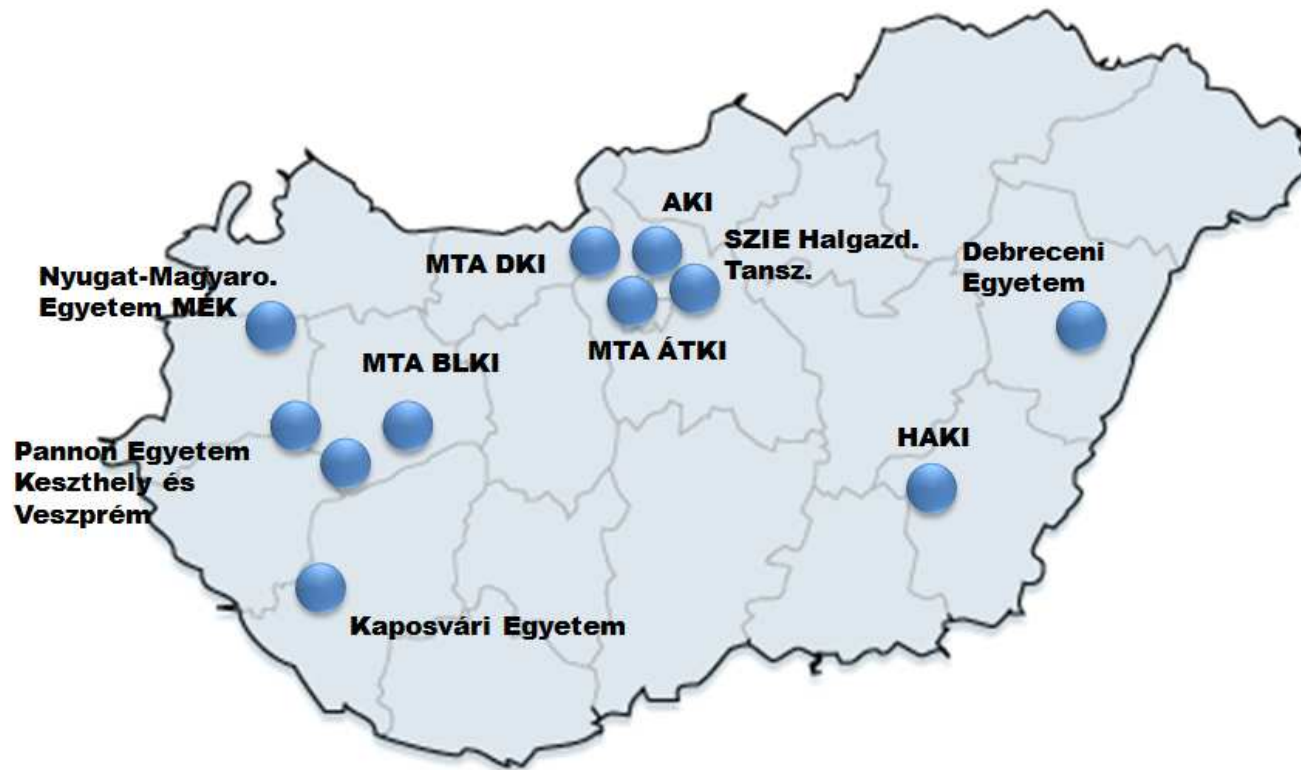
Az emberek - 2012

Összes létszám	80
Kutatók	25
(1 Dr. Habil, 1 kandidátus, 10 PhD)	
Asszisztensek	18
Intézet fenntartás	36
Szerződéses kutató	1
Átlag életkor	45 év
- egyetemi végzettséggel	43 év
Nők aránya	44 %

Hazai kapcsolat rendszer -2012

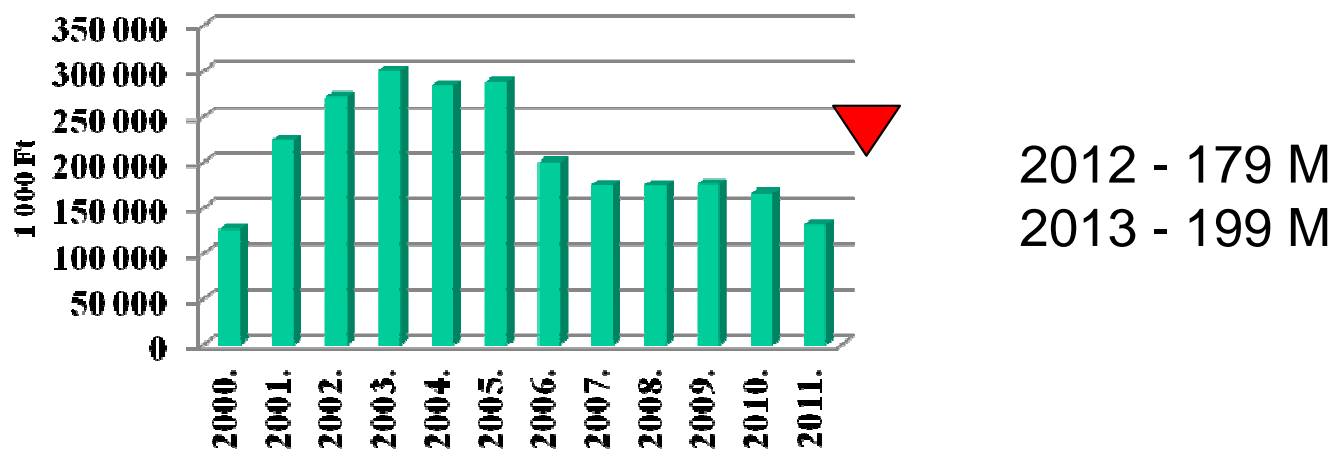
- Kiegyensúlyozott kapcsolat az „ágazattal” a termelői érdekképviselőteken keresztül:
 - MASz
 - MAHAL
 - MOHOSz
- Kiegyensúlyozott kapcsolatok a hazai „halas-vizes” egyetemekkel (és az MTA intézetekkel)
- Nyitottság konkrét K+F együttműködésre a VM kutatóintézetekkel
- Háttér intézmény a VM számára

Hazai kapcsolat rendszer -2012: „halas-vizes” egyetemek és akadémiai intézetek a HAKI Halászati Tudományos Tanácsában

A kutatás finanszírozása - 2012

- A K+F állami alaptámogatása folyamatosan csökkent (2011-ig), majd nőtt:
 - 40 M Ft-al 2012-ben és
 - 20 M Ft-al 2013-ban
- Hazai K+F projekteket beszüntültek (a HOP pld = 0)
- Nemzetközi projektekben való részvétel egyre nehezebb (komparatív hátrányok, utófinanszírozás, önerő)

A HAKI alaptámogatása 2000 és 2011 között, Váradi, 2011

A pénz bevételek: 2012

Bevételi forrás megnevezése	2010.	2011.	2012.	2013.
VM alaptámogatás	165 840	170 840	144 900	198 400
le zárolás	-	- 39 400	-	-
Agrárkutató támogatása, feladattervek megvalósítása	61 200	67 000	28 000	
OHA	-	6 518	6 500	
Egyéb VM támogatás	7 943	47 553	22 830	
	234 983	252 511	202 230	198 400

A HAKI 2012-ben is életképes volt

Szoros szakmai kapcsolat a főhatóság VM-el

2012. március 1.

- előző évi nemzetközi együttműködés értékelése
- nemzetközi együttműködési feladatterv
- VM bilaterális megállapodásainak teljesítése
- HAKI tevékenysége fejlődő országokban
- HAKI részvétele ODA programokban
- futó projektek adatlapjai (különböző formátumban)
- kutatók részvétele futó projekteken
- következő évre tervezett projektek
- kutatói feladatleltár
- intézeti adatvagyon kimutatása
- VM-es anyagok véleményezése

2013: intézet finanszírozás => feladat finanszírozás

Az Intézet (2013. március 1-től)

Alapfeladatok (kutatási)

1. Haltakarmányozás és halhús minőség
2. Genetika és halbetegségek
3. Vízükológia
4. Akvakultúra rendszerek
5. Természetesvizi halgazdálkodás
6. Mezőgazdasági vízgazdálkodás
7. Öntözéses gazdálkodás, rizskutatás

Alapfeladatok (általános)

8. Adattárak: Halászati és Mezőgazdasági Vízhasználati
9. Hal génbankok: ponty és tok
10. Szaktanácsadás és innováció

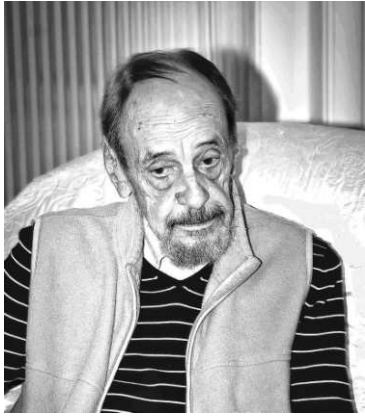
Szükségletek

- Elfogadható alap támogatás a K+F-I-nek (80% vs 25%)
- Ágazati prioritások megfogalmazása a K-F-I stratégiákban
- Kompetitív pályázatok kiírása és működtetése
- HOP

XXXVII. HAKI Napok

- Kiemelt téma az „ágazat”:
 - két bevezető előadás: MAHAL és MASz
 - a HOP teljesítése és tervei
 - a K-F-I nézőpont megjelenítése
- Izgalmas témák:
 - 22 előadás
 - 30 poszter

AKIK NEM LEHETNEK VELÜNK...

RUTTKAY ANDRÁS
(1931-2013)

BÉKÉS FERENC
(1915-2012)

id. VIDA ANDRÁS
(1923-2013)

HEGEDŰS ERZSÉBET
(1939-2013)

BORÓK IMRE
(1976-2012)

A ma délelőtti program

- 10.10 - 10.20 Köszöntő: **Szépe Ferenc**, *főosztályvezető*
- *Vidékfejlesztési Minisztérium Mezőgazdasági Főosztály*
-
- **Plenáris előadások**
- *Elnökök: Szépe Ferenc főosztályvezető és*
- *Dr. Jeney Zsigmond mb. főigazgató*
-
- 10.20 - 10.50 **Dr. Németh István**, *MAHAL elnök*
- A jövedelem csökkenés okai a halászati ágazatban
-
- 10.50 - 11.20 **Puskás Nándor**, *MASZ alelnök*
- A hazai akvakultúra fejlesztését gátló tényezők
-
- 11.20 - 11.50 **Bardócz Tamás**, *főosztályvezető*
- A Halászati Operatív Program értékelése és a halgazdálkodás várható támogatása a 2014-2020 időszakban
-
- 11.50 - 12.20 **Dr. Urbányi Béla**, *tanszékvezető*
- A halászati K+F+I szektor hazai és nemzetközi helyzete, lehetőségei és kihívásai, avagy miért van szüksége a gyakorlatnak a kutatásra?

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Kívánok érdekes, hasznos tanácskozást, jó vitákat.

A munka mellett érezzék jól magukat
Szarvason!